

APROBAT

În ședința Biroului permanent al
Camerei Deputaților

15018441 23-04-2014
NR. REF. M 42

din data de 28.04.2014

466

Parlamentul României
Camera Deputaților

Informare

B.P. Nr. 466 din 25.04.2014

privind participarea la

**Conferința interparlamentară privind politica externă și de securitate
comună și politica de securitate și apărare comună (PESC/PSAC)**

Atena, 3-4 aprilie 2014

În perioada 3-4 aprilie 2014 a avut loc, la Atena, Conferința interparlamentară privind politica externă și de securitate comună (PESC) și politica de securitate și apărare comună (PSAC), organizată de Parlamentul elen, în contextul deținerii președinției Consiliului Uniunii Europene de către această țară în primul semestru al anului 2014.

Din delegația Camerei Deputaților au făcut parte domnii deputați Dan-Laurențiu Tocuț, secretar al Comisiei pentru politică externă, Dan Bordeianu, vicepreședinte al Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională, și Ioan Benga, membru al aceleiași Comisii.

Pe ordinea de zi a reuniunii au fost înscrise dezbateri pe tema provocărilor de securitate în vecinătatea sudică și estică, precum și pe tema priorităților curente în domeniile PESC și PSAC.

*

Intervenții

În alocuțiunea sa, Președintele Parlamentului Elen, domnul Evangelos Meimarakis, a subliniat că Europa are obligația de a-și asuma rolul de lider în evoluțiile internaționale. De asemenea, a mai precizat Președintele Parlamentului elen, Europa este necesar să dețină în vecinătatea extinsă un rol corespunzător dimensiunii sale financiare și să participe și modeleze relațiile internaționale geopolitice, să aibă o poziție fermă bazată pe legitimitatea internațională și fără contradicții interne, protejând astfel atât interesele europene cât și cele internaționale. Domnia sa a reiterat faptul că realitatea geopolitică din ziua de azi indică fără echivoc necesitatea de a intensifica coordonarea politicii externe la nivelul Uniunii Europene, astfel încât aceasta să-și poată mări influența la nivel global.

Domnul K. Tsiras, președintele Comisiei pentru politică externă și apărare a Parlamentului elen, s-a referit, în cuvântul său de deschidere, la necesitatea de a formula o politică externă de apărare și securitate comună pentru Europa, așa cum a fost solicitat de către populație și guverne. Acesta a subliniat faptul că atât evoluțiile din Ucraina, cât și cele din vecinătatea sudică a Europei indică necesitatea ca Uniunea Europeană să-și asume rolul merit să-l joace, de furnizor de securitate la nivel global.

Domnul Elmar Brook, președintele Comisiei pentru Afaceri Externe a Parlamentului European, a făcut referire la rolul strategic al Europei, deoarece

cele mai mari schimbări au loc în vecinătatea sa extinsă. Domnia sa a subliniat că este nevoie să se utilizeze cât mai eficient capacitățile naționale și europene în scopul creării unor priorități politice comune, atât pentru Ucraina, cât și pentru Siria. Domnul președinte s-a referit în special la cazul Ucrainei afirmând că "viitorul Ucrainei nu poate fi lăsat în mâinile Rusiei. În Ucraina am văzut multe din valorile și interesele noastre încălcate, prin urmare, această Conferință trebuie să clarifice faptul că Europa trebuie să asigure condiții de pace și prosperitate în vecinătatea extinsă." În ceea ce privește Orientul Mijlociu, domnia sa a susținut că situația din Siria se degradează și că numărul de refugiați și decese destabilizează regiunea. În acest context, și-a exprimat îngrijorarea cu privire la recenta pedeapsă cu moartea a 529 de membri ai Frăției Musulmane și a subliniat faptul că "trebuie să reamintim autorităților egiptene că este periculos să ignore una din revendicările fundamentale ale revoltelor arabe, adică înființarea instituțiilor democratice, diversitate și reformă democratică."

Vice prim-ministrul și ministrul de externe al Republicii Elene, domnul Evangelos Venizelos, în discursul său intitulat "Provocările de securitate în Europa de Sud și de Est", a prezentat poziția istorică și strategică a Greciei, în regiunea de ansamblu a Europei, Orientului Mijlociu și Africii de Nord, referindu-se pe larg la toate cazurile de instabilitate și criză din bazinul Mării Mediterane și din alte regiuni. Domnul vice prim-ministru a declarat "conflictul în curs de desfășurare dintre israelieni și palestinieni, războiul civil din Siria, care amenință caracterul unitar și multicultural al statului, impactul turbulențelor de pe piețele din țări precum Liban și Irak, climatul din ce în ce mai polarizat din Egipt și condițiile aproape anarhice din Libia constituie provocări majore de securitate. În continuare, domnul Evangelos Venizelos a făcut referire la relațiile apropiate și de lungă durată ale Greciei cu toate statele din regiune, precum și la îmbunătățirea relațiilor cu Turcia și Israel, din care rezultă extinderea cooperării regionale în domeniul energetic, al rețelelor și furnizorilor. În ceea ce privește problema Ciprului, ministrul de externe al Republicii Elene a subliniat că Grecia sprijină pe deplin eforturile președintelui Anastasiadis de a găsi o soluție justă și durabilă și a încheiat spunând că o precondiție necesară pentru securitatea în regiune este de a "vorbi la nivelul UE, precum și prin politicile noastre naționale, ca întreg, cu o voce unită și exhaustivă, fără diferențieri sau interese naționale".

În răspuns la întrebările venite de la participanți în legătură cu evoluția din Ucraina, domnul Evangelos Venizelos a ținut să sublinieze poziția unitară a Uniunii Europene și NATO. Domnia sa a menționat că soluția de a impune sancțiuni economice Rusiei ar fi prematură, în cazul în care toate canalele diplomatice și politice nu au fost încă epuizate. Domnul Evangelos Venizelos a reiterat că este dificil să fie formulată o poziție comună la nivelul UE cu privire la Ucraina, fiecare dintre statele membre ale Uniunii promovând propriile poziții naționale și interese bilaterale și a rezumat prin a spune că trebuie să se depună eforturi pentru un acord politic și diplomatic, cu o abordare strategică echilibrată.

A doua zi a Conferinței interparlamentare privind politica externă și de securitate comună și politica de securitate și apărare comună (PESC/PSAC),

găzduită de Parlamentul Elen a fost reluată cu intervenția baronesei Catherine Ashton, Înalt Reprezentant al UE pentru afaceri externe și politica de securitate în Europa.

Informând participanții la conferință cu privire la situația din Ucraina, baroneasa Catherine Ashton a subliniat că Rusia a încălcat legea internațională și integritatea teritorială a altei țări. "Ameliorarea situației existente este o prioritate pentru UE", a menționat baroneasa, "prin exercitarea presiunii necesare asupra Rusiei". Relațiile bune dintre Ucraina și Rusia sunt esențiale, dar Ucraina va trebui să facă propriile alegeri pentru viitor ". În continuarea afirmației că soluția nu este doar politică, ci și economică, Înaltul Reprezentant a adăugat că, de la sfârșitul lunii aprilie, barierele comerciale dintre Ucraina și UE vor fi ridicate și a subliniat de asemenea contribuția definitorie a FMI privind acest aspect.

De asemenea, baroneasa a detaliat subiectul privind acțiunile întreprinse în cadrul mandatului său de patru ani în domeniul politicii externe și de securitate al UE, exprimându-și satisfacția asupra evoluțiilor din domenii prioritare, respectiv dezvoltarea acțiunilor externe, progresul relațiilor UE cu partenerii săi strategici, precum și stabilirea unor bune condiții de vecinătate.

Ministrul elen al apărării naționale, domnul Dimitrios Avramopoulos, a subliniat în discursul său că evoluțiile recente indică o legătură strânsă între securitatea internă și cea externă. "În acest mediu internațional și regional instabil", a adăugat domnia sa, "Europa are obligația de a stabili și apăra interesele sale geopolitice". Ministrul elen al apărării naționale a mai subliniat "politicile de apărare și securitate comună vor progresa acționând în domeniile de securitate cibernetică, maritimă și energetică. Mai mult decât atât, se urmărește dezvoltarea sinergiilor în spațiul de libertate, securitate și justiție, în scopul de a combate migrația ilegală, crima organizată, terorismul.

Referindu-se la problema migrației ilegale, domnul Avramopoulos a remarcat: "Ne confruntăm cu un tsunami de fundamentalisti, provocând condiții de instabilitate internă. Trebuie să fie clar că problema migrației ilegale nu este doar o problemă națională, ci și una europeană. Grecia a cheltuit până acum 2,5 miliarde de euro pentru adăpostirea migranților ilegali, fără a aduce prejudicii valorilor umanitare. În încheiere, ministrul Avramopoulos a subliniat că este necesar să fie învinsă actuala fragmentare a pieței de securitate europeană și să se realizeze un raport îmbunătățit între costuri și efecte, în cele din urmă permițând Europei să mențină o bază a industriei, apărării și tehnologiei competitive.

Domnul Maciej Popowski, Secretar general adjunct pentru afaceri inter-instituționale ale Serviciului European de Acțiune Externă (SEAE), a evaluat interacțiunea cu NATO ca fiind substanțială, subliniind că viitoarea reuniune din Țara Galilor va fi elaborată pe baza rezultatelor și concluziilor Consiliului din luna decembrie. Domnul Secretar general adjunct a subliniat faptul că piața sistemelor de apărare trebuie să se dezvolte în Europa, în beneficiul tuturor statelor membre

Intervenind în cadrul dezbaterilor, cu privire la criza din Ucraina, Președintele Comisiei pentru politică externă a Senatului României, domnul Petru Filip, prezent la reuniune, a precizat că România, alături de statele

membre ale UE, condamnă cu fermitate anexarea Crimeii, acțiune contrară dreptului internațional și care încalcă statu - quo-ul instituit în Europa după încheierea războiului rece. Menționând preocuparea României pentru asigurarea drepturilor românilor care trăiesc în zonele din vecinătatea estică a Uniunii și pentru blocarea extinderii acestei crize și la alte state din zonă, în special Moldova, domnul Petru Filip a subliniat importanța adoptării de către viitoarele autorități legitime din Ucraina a criteriilor politice conform standardelor europene în materie.

În acest context, domnul senator a afirmat că Uniunea Europeană are nevoie de o strategie coerentă cu privire la politica sa de vecinătate, bazată pe solidaritate comună, prin intermediul căreia să depășească disfuncționalitățile și ezităările existente.

În același timp, a subliniat că, în mod cert, credibilitatea Uniunii va depinde în mare măsură de modalitățile concrete prin care va acorda un ajutor economic adaptat Ucrainei.

În încheierea intervenției, Președintele Comisiei pentru politică externă a Senatului și-a exprimat convingerea că Uniunea va reuși să contribuie în mod eficient la reglementarea pașnică a conflictelor din regiunea sa estică și va desfășura o politică mai ambițioasă și mai aplicată rolului pe care trebuie să îl joace pe scena internațională.

Concluziile Conferinței

Priorități ale Politicii Externe și de Securitate Comune:

Ucraina: Uniunea *exprimă profunda îngrijorare* pentru securitatea internațională, statul de drept internațional și guvernarea globală, afectate de criza ucraineană, *condamnă* intervenția militară a Rusiei și anexarea ilegală a Crimeii, contrare dreptului internațional, *afirmă* ca referendumul din Crimeea de pe 16 martie este neconstituțional și *condamnă* în cei mai puternici termeni toate acțiunile care compromit integritatea teritorială și suveranitatea Ucrainei.

Conferința a salutat concluziile Consiliului European, semnarea Acordului de Asociere la 21 martie și a acordurilor comerciale, menite să furnizeze sprijinul necesar reformelor economice și instituționale, precum și sancțiunile adoptate asupra celor, ruși și ucraineni, direct implicați în destabilizarea Ucrainei. Participanții au cerut Rusiei să detensioneze criza, să-și retragă trupele de la granița comună și să înceapă dialogul cu guvernul interimar ucrainean, solicitând totodată Consiliului, Parlamentului European și parlamentelor naționale să sprijine autoritățile ucrainene în organizarea, la 25 mai, de alegeri pașnice, libere și corecte, în spiritul transparenței și al respectului drepturilor omului și al protecției minorităților.

Siria: Uniunea este profund îngrijorată de perpetuarea conflictului sirian, care a cauzat peste 140 de mii de morți, 2 milioane de refugiați și 9,3 milioane de sirieni, jumătate din ei copii, având nevoie de asistență umanitară. Conferința cere Înaltului Reprezentant ca, împreună cu emisarul special al ONU, să organizeze noi runde de negocieri pentru găsirea unei soluții politice care să pună capăt crizei care afectează întreaga regiune. Se reafirmă interesul

fundamental al Uniunii Europene pentru realizarea progresului în Procesul de Pace în Orientul Mijlociu.

Egipt: Conferința salută adoptarea noii Constituții dar își exprimă îngrijorarea pentru credibilitatea tranziției democratice, afectată de condamnări la moarte și limitarea drepturilor societății civile și reprezentanților media.

Cipru: Salută reluarea negocierilor și sprijină găsirea unei formule viabile a problemei cipriote, în cadrul UE și cu respectarea rezoluțiilor Consiliului de Securitate, reafirmând poziția constantă a Uniunii că Cipru trebuie să fie o federație bi-zonală și bi-comunitară, cu o unică personalitate juridică, o unică suveranitate și o singură cetățenie.

Priorități pentru Politica de Securitate și Apărare Comună

- Uniunea Europeană desfășoară în cadrul Politicii de Securitate și Apărare Comune/PSAC misiuni civile și operații militare în scopul consolidării propriei securități și a celei internaționale.
- PSAC - utilă atât din perspectiva interesului propriu al UE, cât și al consolidării legăturii transatlantice
- importanța domeniului apărării și necesitatea unei PSAC efective și eficiente având în vedere evoluțiile pe plan internațional și constrângerile existente la nivel național în materie de resurse
- necesitatea articulării dimensiunii operaționale civile cu cea militară, ca un compromis de echilibrare a celor două dimensiuni
- necesitatea asigurării capacității de reacție rapidă a UE, inclusiv prin examinarea aspectelor de natură financiară
- abordarea unor teme noi, precum securitatea cibernetică, securitatea maritimă, analiza mediului strategic
- încurajarea punerii în comun și a partajării – de notat succesul în dezvoltarea unor proiecte concrete precum cele privind „dronile”, alimentarea în aer, comunicațiile prin satelit și cooperarea în domeniul securității cibernetică
- necesitatea unei baze industriale și tehnologice de apărare europene puternice, susținând transparența în planificarea apărării, dezvoltarea standardizării aplicate în domeniul militar și în cel civil, abordarea comună a certificării, integrarea capacităților industriale naționale cu cele europene
- importanța elaborării unei strategii de securitate maritimă a UE, pentru protejarea intereselor maritime strategice ale Uniunii

Parlamentele Naționale: trebuie să aibă un rol mai activ, împreună cu Parlamentul European, în domeniul securității și apărării. Cunoașterea

aprofundată a acestor sectoare prezintă importanță deosebită, având în vedere rolul strategic pe care îl dețin.

Parlamentele naționale joacă un rol important în cadrul diplomației parlamentare, putând sprijini prin contacte și relații apropiate, derularea în bune condiții a misiunilor și operațiilor din teatre externe. Acțiunile la nivel parlamentar pot completa pe palier politic implicarea la nivel operațional a UE.

Deputat Dan Bordeianu

Vicepreședinte al Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională

Deputat Ioan Benga

Membru al Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională

Deputat Dan-Laurențiu Toduț

Secretar al Comisiei pentru politică externă